

BRANSJESTATISTIKK 2003

DEN NORSKE
FORLEGGERFORENING
THE NORWEGIAN PUBLISHERS ASSOCIATION

INNHOOLD

	STATISTIKKEN I HOVEDTREKK	1
DEL I		
	TOTALMARKEDET	
	Omsetningsutviklingen 1991-2003	2
	Bokklubbenes omsetning pr. bokgruppe	3
DEL 2		
	TALL FRA MEDLEMSFORLAG	
	Antall titler pr. bokgruppe	4
	Bruttoomsetning	5
	Antall solgte eksemplarer	5
	Pris pr. solgte eksemplar	6
	Bokgrupper	
	Bokgruppe 1 – Skolebøker	7
	Bokgruppe 2 – Lærebøker og fagbøker	9
	Bokgruppe 3 – Sakprosa	11
	Bokgruppe 4 – Skjønnlitteratur	14
	Bokgruppe 5 – Billigbøker	17
	Bokgruppe 6 – Verk	18
	Bokgruppe 7 – Kommissjonsbøker o.a	19

Bakgrunn og metode

Den norske Forleggerforening utarbeider årlig en bransjestatistikk over bokomsetningen i Norge. Statistikken er todelt. Del 1 viser utviklingen i den totale bokomsetningen. Tallene bygger på opplysninger innhentet fra medlemsforlag og andre aktører i bokmarkedet. Omsetningen til ikke-medlemsforlag bygger dels på innrapporterte tall, dels på skjønn. Del 2 bygger på opplysninger fra medlemsforlagene over nettoomsetning, antall solgte eksemplarer og nye og tidligere utgitte titler i salg. På bakgrunn av en antatt gjennomsnittsrabatt for de ulike bokgrupper, er bruttoomsetning (omsetning til forbruker) og pris pr. eksemplar beregnet. **Endringer i antall medlemsforlag i Forleggerforeningen og deres utgivelsesprofil, vil påvirke statistikkgrunnlaget mht. volum og gjennomsnittspriser.**

Omsetningen til medlemsforlagenes egne bokklubber rapporteres sammen med øvrige bokklubber og fremgår under totalmarkedet. Medlemsforlagenes salg til bokklubb under rubrikken salgskanaler, er bøker solgt som tilleggsbøker direkte fra forlag til bokklubb. Denne omsetningen er det korrigert for under medlemsforlagenes omsetning under totalmarkedet.

Alle tall rapporteres i nettokroner etter at retur av bøker fra foregående år er fratrukket. Det foreligger ingen opplysninger om andelen på returen, og det gjøres oppmerksom på at returens andel av omsetningen kan variere mellom de enkelte år og påvirke statistikken.

I tillegg til bransjestatistikken utarbeider Forleggerforeningen en månedlig salgsoversikt over nettoomsetningen fra Sentraldistribusjon og Forlagsentralen. Denne statistikken viser fakturert nettoomsetning fra både medlemsforlag og ikke-medlemsforlag som distribuerer sine bøker gjennom sentralene. Omsetning fra forlag med egen eller annen distribusjon, medlemsforlagenes egenfakturerte omsetning samt bokklubbsalg, omfattes ikke av månedstatistikken.

Statistikkgrunnlaget

Totalt 43 medlemsforlag har levert inn opplysninger til bransjestatistikken. I forhold til 2002 har fem nye medlemsforlag levert inn tall. To medlemsforlag er innfusjonert i et annet medlemsforlag, og to forlag har gått ut av foreningen ved årsskiftet og har derfor ikke levert opplysninger.

Det totale antall bokklubber som har rapportert er uendret, men det er to færre bokimportører. Disse representerer imidlertid en beskjeden omsetning.

En oversikt over medlemsforlag og andre aktører som har levert inn tall fremkommer på siste side.

Statistikken i hovedtrekk

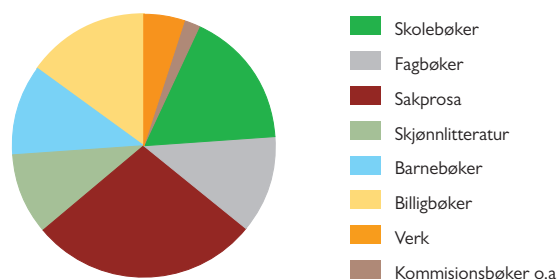
Det totale bokmarkedet i Norge er estimert til 5,548 milliarder kroner brutto i 2003, en økning på 11 % fra 2002. Nytt i årets statistikk er tall over omsetning av lydbøker. Bokklubbene økte sin omsetning med 15 % og medlemsforlagene med 10 %. Verdien av bokimporten viser en nedgang på 7 %, noe som kan forklares med at én av aktørene har rapportert for høy verdi i tidligere års statistikk.

Av medlemsforlagenes økte omsetning, finner vi størst økning innenfor oversatt sakprosa for voksne, norsk skjønnlitteratur for voksne og norsk skjønnlitteratur for barn med hhv. 37,4 %, 25 % og 21,9 %.

Størst nedgang finner vi innenfor oversatt skjønnlitteratur for voksne med 11,9 % og oversatt skjønnlitteratur for barn med 7,6 %. Nedgangen i omsetning av oversatt skjønnlitteratur for barn kan forklares med at ett av medlemsforlagene i årets statistikk har forskjøvet omsetning fra denne bokgruppen til bokgruppe 5, billigbøker.

Medlemsforlagene ga ut 3967 nye titler i 2003, en økning på 11 % fra 2002. Antall titler i bokgruppe 8 er utelatt i årets statistikk i påvente av en mer entydig definisjon.

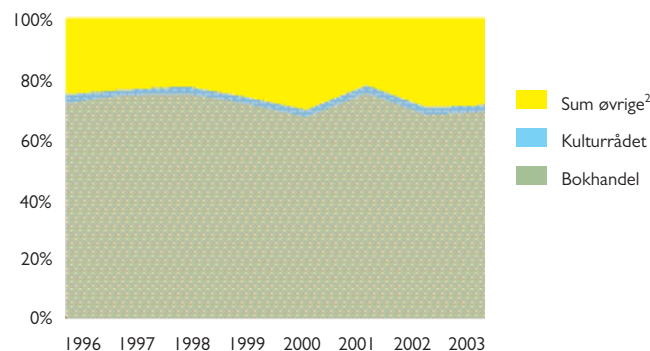
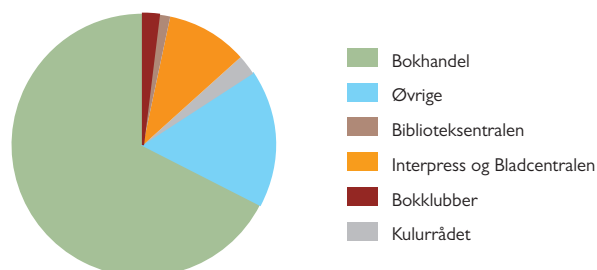
Figuren nedenfor viser samlet omsetning for Forleggerforeningens medlemmer i de enkelte bokgrupper.¹

Salgskanaler

69 % av medlemsforlagenes omsetning gikk gjennom bokhandel i 2003, mens andelen i 2002 var 67 %. Distribusjon gjennom Bladcentralen, som tidligere var plassert sammen med "øvrige", er i årets statistikk rapportert sammen med Interpress (tidligere benevnt Narvesen).

Nedenstående figurer viser nettoomsetning fordelt på salgskanaler i 2003 og utviklingen fra 1996.

¹ I gruppen "barne- og ungdomslitteratur" er både norsk og oversatt skjønnlitteratur og sakprosa for barn inntatt.

² Omfatter salgskanale: Biblioteksentralen, Interpress og Bladcentralen, Bokklubber (tilleggssbøker) og "Øvrige"

OMSETNINGSUTVIKLINGEN 1993-2003

Omsetning i nominelle millioner kroner (utsalgspriser)

Tallene er basert på omsetning av bøker i bokgruppene 1–7. Lydbøker er rapportert separat.

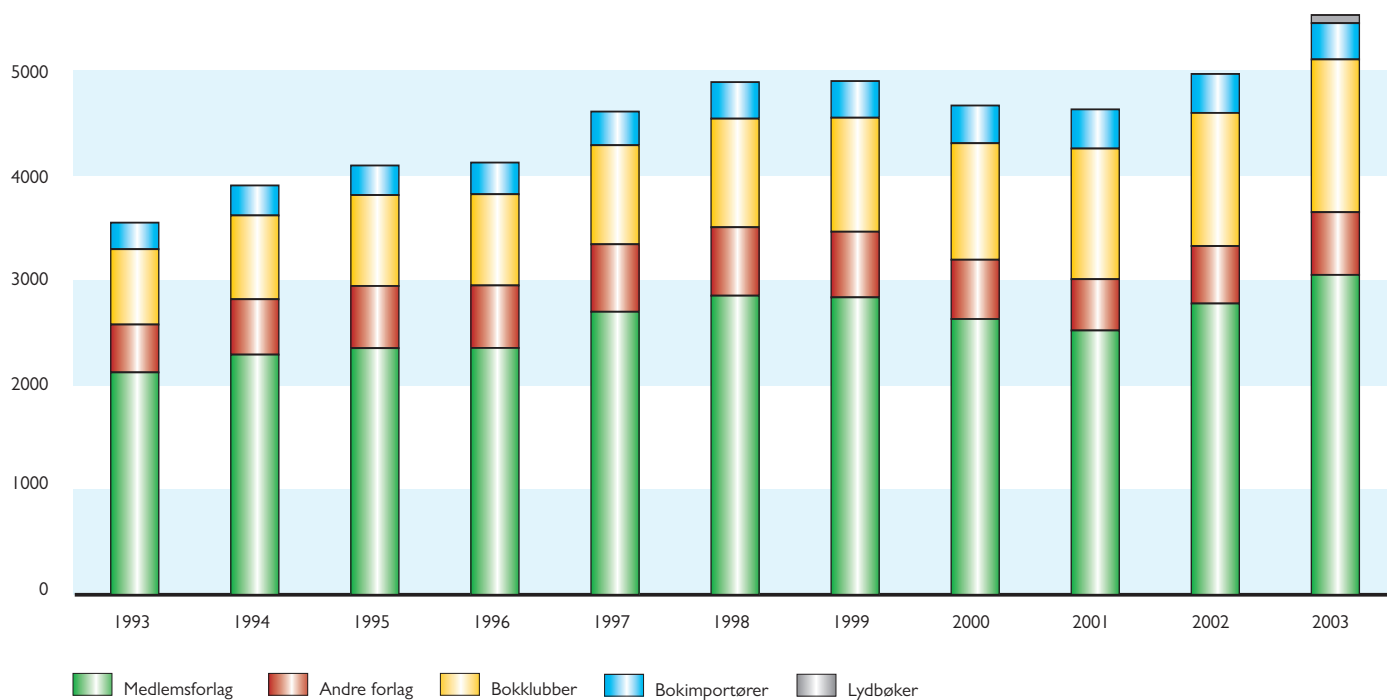
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002 ²	2003 ³	Endring 2002-2003
Medlemsforlag	2128	2298	2360	2362	2708	2862	2846	2639	2529	2787	3061	10 %
Andre forlag	458	530	595	598	646	655	628	567	491	550	600	9 %
Sum forlag¹	2586	2828	2955	2960	3354	3517	3474	3206	3020	3337	3661	10 %
Bokklubber	721	802	870	873	948	1039	1091	1115	1250	1274	1462	15 %
Bokimportører	254	287	283	303	322	350	351	361	375	373	347	- 7 %
Lydbøker											78	
TOTALT	3561	3917	4108	4136	4624	4906	4916	4682	4645	4984	5548	11 %
Medlemsforlagenes andel ⁴	59,8 %	58,7 %	57,5 %	57,1 %	58,6 %	58,3 %	57,9 %	56,4 %	54,5 %	55,9 %	56,0 %	

¹ Endringer i medlemsmassen fra år til år påvirker tallene. Tall for "andre forlag" er et estimat.

² Medlemsforlagenes omsetning f.o.m. 2002 er korrigert for bruttoomsetning til bokklubber (jfr. salgskanaler).

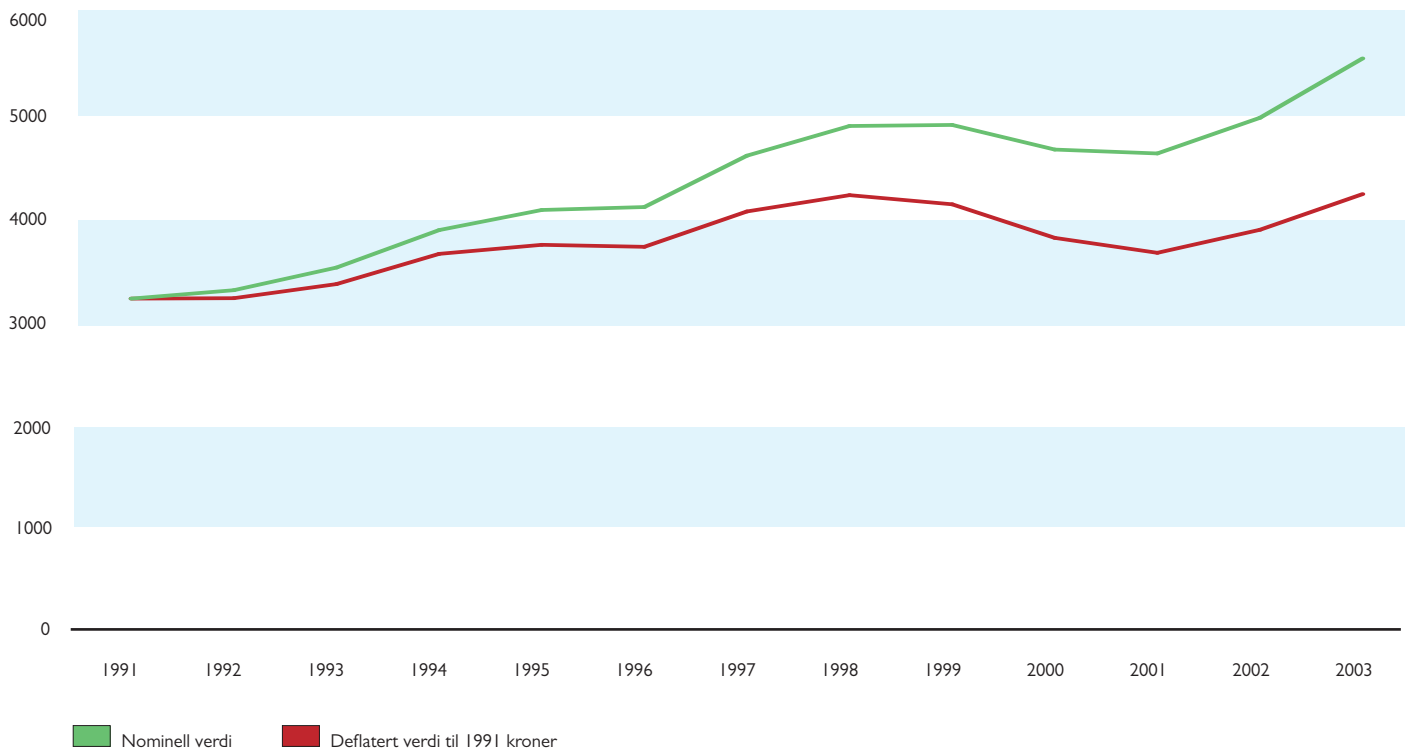
³ Verdien på import av bøker er tidligere blitt rapportert for høyt av én av aktørene.

⁴ Medlemsforlagenes andel for 2003 er eksklusiv omsetning av lydbøker.

OMSETNINGSUTVIKLINGEN 1991-2003

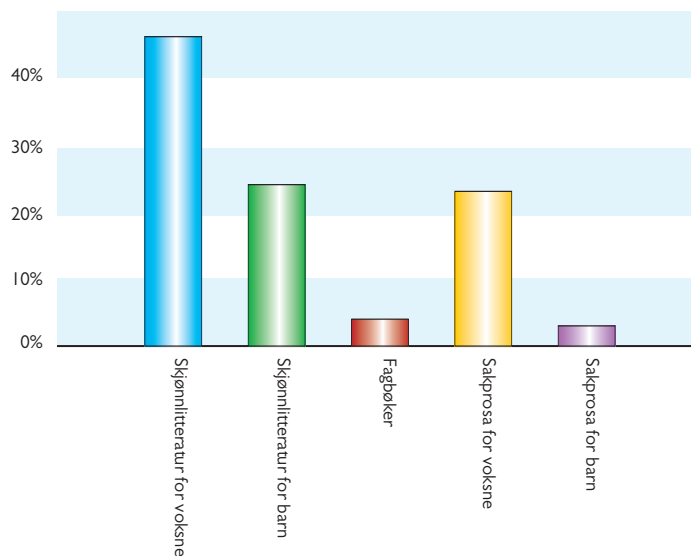
I 1991 KRONER

BOKKLUBBENES OMSETNING PR. BOKGRUPPE

I bruttotall (utsalgspriser)

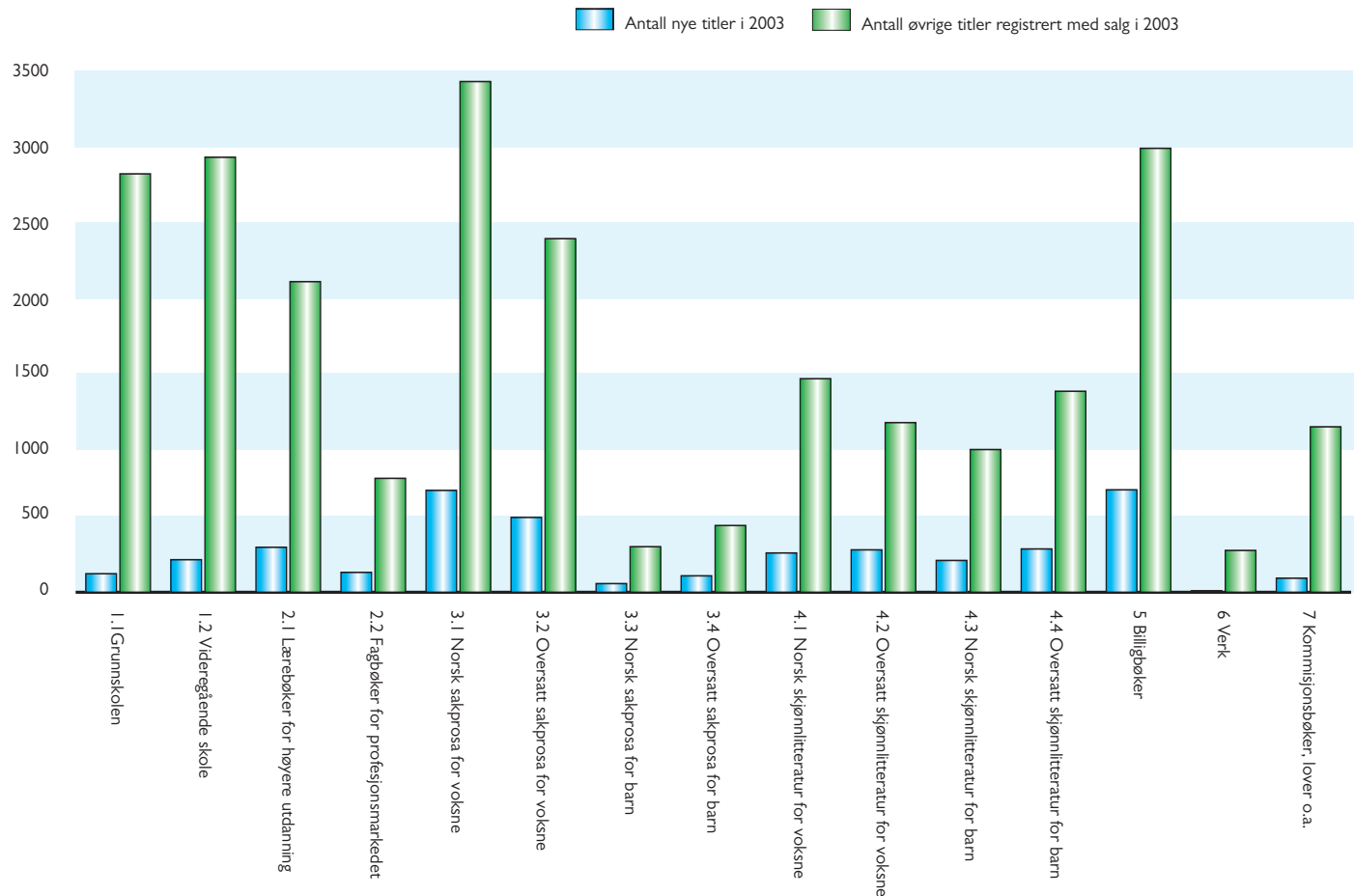
		2003	
		i 1000 kr	%-vis
2	Fagbøker	63 163	4 %
3.1 og 3.2	Sakprosa for voksne	337 597	23 %
3.3 og 3.4	Sakprosa for barn	43 024	3 %
4.1 og 4.2	Skjønnlitteratur for voksne	670 663	46 %
4.3 og 4.4	Skjønnlitteratur for barn	347 218	24 %
6	Verk	206	0 %
TOTALT		1 461 871	100 %

ANTALL TITLER PR. BOKGRUPPE

Bokgrupper	2002			2003			Prosentvis endring i antall nye titler
	Antall nye titler	Antall øvrige titler registrert med salg	Sum titler	Antall nye titler	Antall øvrige titler registrert med salg	Sum titler	
1.1 Grunnskolen	218	2541	2759	124	2 802	2 926	-43 %
1.2 Videregående	213	3221	3434	218	2 913	3 131	2 %
2.1 Lærebøker for høyere utdanning	259	2581	2840	301	2 080	2 381	16 %
2.2 Fagbøker for profesjonsmarkedet	120	1 188	1308	133	763	896	11 %
3.1 Norsk sakprosa for voksne	627	3166	3793	682	3 420	4 102	9 %
3.2 Oversatt sakprosa for voksne	338	1985	2323	501	2 368	2 869	48 %
3.3 Norsk sakprosa for barn	75	324	399	58	305	363	-23 %
3.4 Oversatt sakprosa for barn	115	459	574	110	447	557	-4 %
4.1 Norsk skjønnlitteratur for voksne	289	1359	1648	263	1 430	1 693	-9 %
4.2 Oversatt skjønnlitteratur for voksne	271	1020	1291	284	1 136	1 420	5 %
4.3 Norsk skjønnlitteratur for barn	178	846	1024	213	956	1 169	20 %
4.4 Oversatt skjønnlitteratur for barn	249	1225	1474	290	1 346	1 636	16 %
5 Billigbøker	512	2708	3220	686	2 973	3 659	34 %
6 Verk	20	379	399	10	280	290	-50 %
7 Kommissjonsbøker, lover o.a.	75	1316	1391	94	1 108	1 202	25 %
TOTALT	3 559	24 318	27 877	3 967	24 327	28 294	11 %

Endringer i medlemsmassen fra 2002 til 2003 påvirker tallene.

BRUTTOOMSETNING

	Bruttoomsetning i tusen kroner ¹					Prosentvis endring	
	1998	1999	2000	2001 ²	2002 ³	2003 ⁴	2002-2003
1.1 Grunnskolen	544 163	584 848	292 464	245 712	238 492	241 007	1,1 %
1.2 Videregående	372 485	316 562	376 108	335 541	279 235	297 124	6,4 %
2.1 Lærebøker	264 591	251 264	240 441	238 306	252 134	263 123	4,4 %
2.2 Fagbøker	96 049	88 694	87 902	81 572	102 447	100 646	-1,8 %
3.1 Norsk sakprosa for voksne	381 437	453 973	461 209	454 031	536 965	567 999	5,8 %
3.2 Oversatt sakprosa for voksne	194 021	185 133	209 833	226 192	226 869	311 620	37,4 %
3.3 Norsk sakprosa for barn	29 924	22 487	21 047	20 174	27 466	30 484	11,0 %
3.4 Oversatt sakprosa for barn	35 757	47 223	60 390	35 026	37 960	45 835	20,7 %
4.1 Norsk skjønnlitt. for voksne	189 706	147 465	154 547	139 246	159 931	199 894	25,0 %
4.2 Oversatt skjønnlitt. for voksne	102 673	104 257	99 611	104 762	113 557	100 012	-11,9 %
4.3 Norsk skjønnlitt. for barn	93 965	106 277	79 561	88 460	102 087	124 414	21,9 %
4.4 Oversatt skjønnlitt. for barn ⁵	67 965	82 599	122 864	149 308	165 168	152 688	-7,6 %
5. Billigbøker ⁵	205 851	249 060	241 185	187 276	407 191	477 904	17,4 %
6. Verk	222 538	146 068	131 394	161 184	166 888	161 567	-3,2 %
7. Kommissjonsbøker o.a.	61 041	59 684	60 273	49 329	40 484	48 465	19,7 %
TOTALT	2 862 166	2 845 594	2 638 829	2 516 118	2 856 875	3 122 783	9,3 %

ANTALL SOLGTE EKSEMPLARER

	Antall solgte eksemplarer					
	1998	1999	2000	2001	2002	2003
1.1 Grunnskolen	3 575 054	3 601 775	2 272 852	1 904 501	1 828 373	1 790 123
1.2 Videregående	1 599 831	1 287 109	1 597 597	1 363 903	1 201 775	1 072 145
2.1 Lærebøker	929 957	835 786	780 822	750 527	745 430	764 933
2.2 Fagbøker	502 267	438 102	405 795	281 009	334 805	359 207
3.1 Norsk sakprosa for voksne	1 932 278	2 467 544	2 751 973	2 755 484	2 529 052	2 802 310
3.2 Oversatt sakprosa for voksne	1 057 704	1 089 627	1 155 022	1 419 536	1 249 934	1 748 286
3.3 Norsk sakprosa for barn	224 078	196 724	157 479	167 613	211 409	237 192
3.4 Oversatt sakprosa for barn	231 000	353 298	411 517	298 227	282 592	396 634
4.1 Norsk skjønnlitt. for voksne	736 696	698 778	696 913	570 664	646 438	803 028
4.2 Oversatt skjønnlitt. for voksne	642 372	594 854	582 395	504 160	467 077	545 526
4.3 Norsk skjønnlitt. for barn	644 970	879 979	620 468	621 284	746 059	939 919
4.4 Oversatt skjønnlitteratur for barn ⁵	917 069	1 109 317	1 152 220	1 318 488	1 708 942	1 305 956
5. Billigbøker ⁵	2 624 371	3 141 728	2 817 280	1 963 546	4 588 007	5 535 468
6. Verk	104 424	102 911	104 686	185 628	97 144	83 560
7. Kommissjonsbøker, lover o.a.	512 504	458 315	401 286	360 315	322 081	424 322
TOTALT	16 234 575	17 255 847	15 908 305	14 464 885	16 959 118	18 808 609

¹ Bruttoomsetningen er estimert på bakgrunn av nettoomsetning.

² I 2001 er det benyttet samme multiplikatorer som i 2000.

³ I 2002 er det benyttet nye multiplikatorer for bokgruppene 1-6.

⁴ I 2003 er det benyttet samme multiplikatorer som i 2002.

⁵ Statistikkgrunnlaget påvirkes av endringer i medlemsmassen. Dette har særlig gitt utslag for endringer i bokgruppe 5 i 2001 og 2002.

I 2003 har én aktør reklassifisert et signifikant volum fra bokgruppe 4.4 til 5.

PRIS PR. SOLGTE EKSEMPLAR

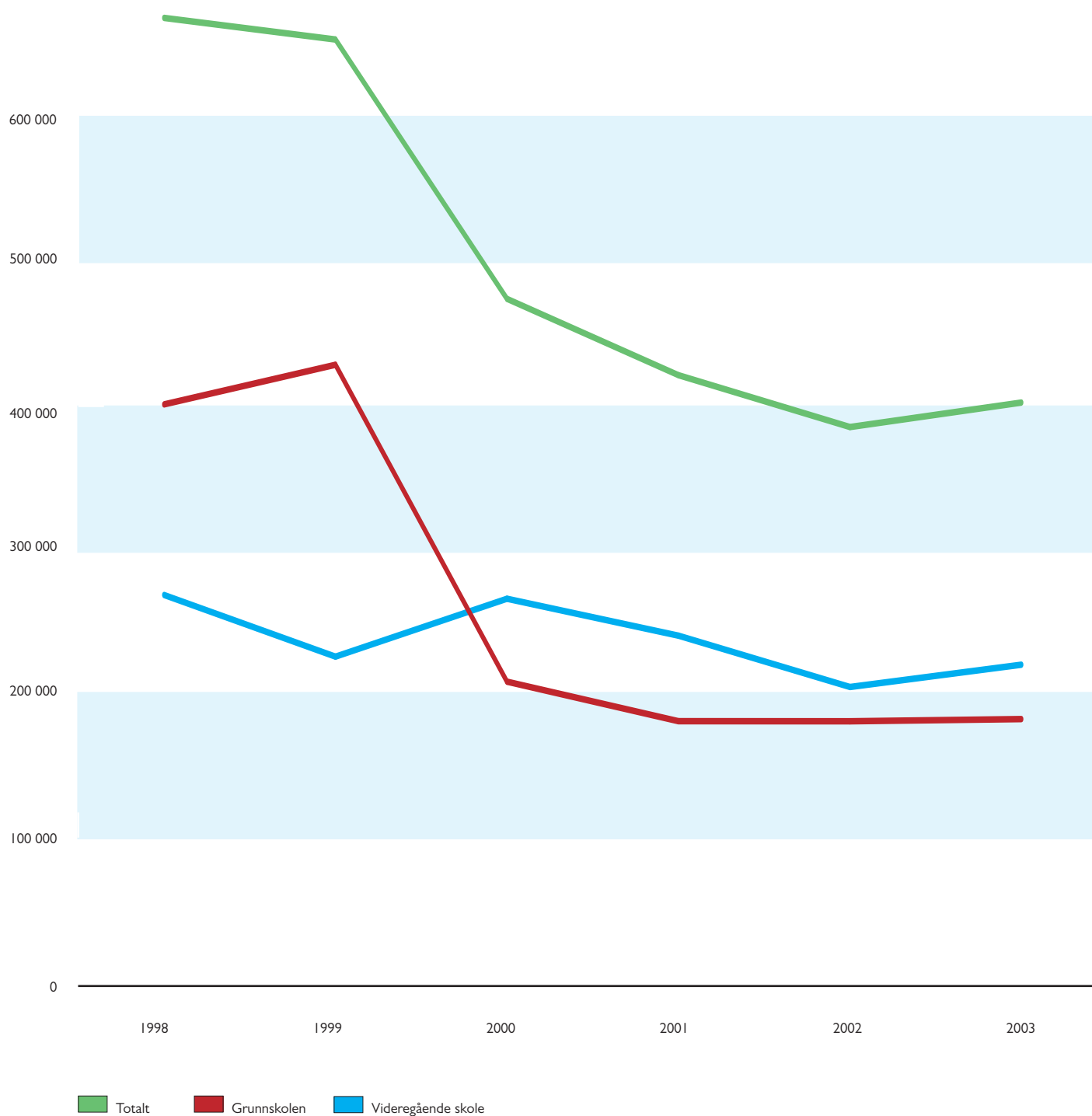
	1998	1999	Pris pr. eksemplar			
			2000	2001	2002	2003
1.1 Grunnskolen	152	162	129	129	130	135
1.2 Videregående	233	246	235	246	232	277
2.1 Lærebøker	285	301	308	318	338	344
2.2 Fagbøker	191	202	217	290	306	280
3.1 Norsk sakprosa for voksne	197	184	168	165	212	203
3.2 Oversatt sakprosa for voksne	183	170	182	159	182	178
3.3 Norsk sakprosa for barn	134	114	134	120	130	129
3.4 Oversatt sakprosa for barn	155	134	147	117	134	116
4.1 Norsk skjønnlitteratur for voksne	258	211	222	244	247	249
4.2 Oversatt skjønnlitteratur for voksne	160	175	171	208	243	183
4.3 Norsk skjønnlitteratur for barn	146	121	128	142	137	132
4.4 Oversatt skjønnlitteratur for barn ¹	74	74	107	113	97	117
5. Billigbøker ¹	78	79	86	95	89	86
6. Verk	2131	1419	1255	868	1 718	1934
7. Kommissjonsbøker, lover o.a.	119	130	150	137	126	114

¹ Statistikkgrunlaget påvirkes av endringer i medlemsmassen. Dette har særlig gitt utslag for endringer i bokgruppe 5 i 2001 og 2002.

I 2003 har én aktør reklassifisert et signifikant volum fra bokgruppe 4.4 til 5.

BOKGRUPPE I – SKOLEBØKER

Utvikling i nettoomsætning i perioden 1998-2003

HOVEDTALL SISTE 7 ÅR

Bokgruppe 1.1 – Grunnskolen

	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Nettoomsætning i 1000 kr (1.-10. klasse)	400 705	428 226	208 260	180 822	180 759	182 285
Bruttoomsætning i 1000 kr (1.-10. klasse)	540 952	578 105	281 151	244 110	238 240	240 252
Nettoomsætning i 1000 kr (øvrige salg)	2 379	4 995	8 380	1 187	191	573
Bruttoomsætning i 1000 kr (øvrige salg)	3 212	6 743	11 313	1 602	252	755
Total nettoomsætning i 1000 kr (inkl. øvrige salg)	403 084	433 221	216 640	182 009	180 950	182 858
Total bruttoomsætning i 1000 kr (inkl. øvrige salg)	544 163	584 848	292 464	245 712	238 492	241 007
Prosentvis endring i omsetning, inkl. øvrige salg ¹		7,5 %	-50,0 %	-16,0 %	-0,6 %	1,1 %
Antall forlag rapportert omsetn., inkl. øvrige salg		11	12	11	11	13
Antall eksemplarer, inkl. øvrige salg	3 575 054	3 601 775	2 272 852	1 904 501	1 828 373	1 790 123
Brutto bokpris	152	162	129	129	130	135
Totalt antall titler					2 759	2 926
- nye titler					218	124
- øvrige titler i salg					2 541	2 802

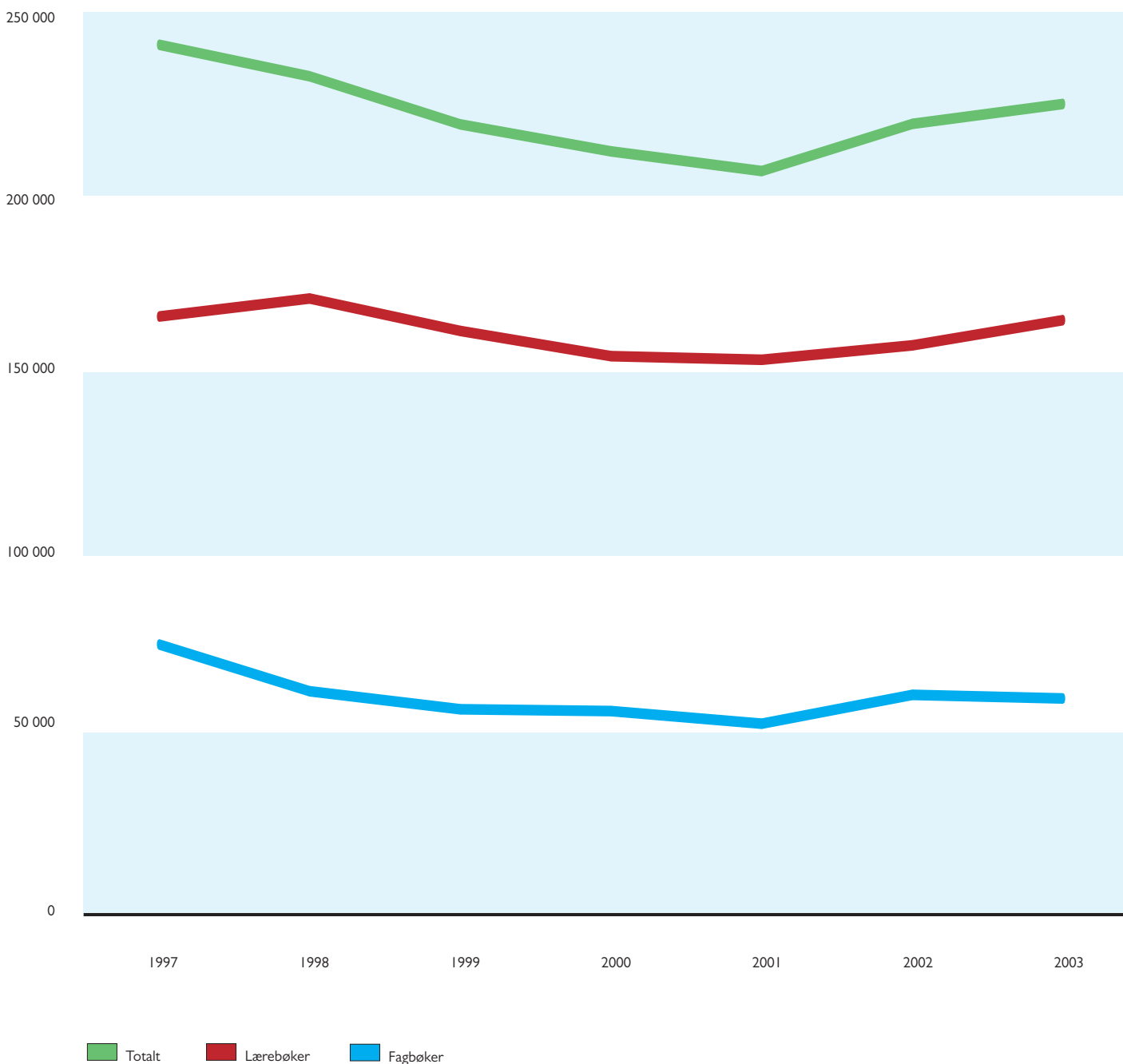
Bokgruppe 1.2 – Videregående skole

	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Nettoomsætning i 1000 kr (totalt alle fag (A, B, og C))	268 454	225 621	265 824	240 189	204 562	220 038
Bruttoomsætning i 1000 kr (totalt alle fag (A, B, og C))	362 413	304 588	358 862	324 255	271 045	291 550
Nettoomsætning i 1000 kr (øvrige salg)	7 461	8 869	12 773	8 360	6 181	4 207
Bruttoomsætning i 1000 kr (øvrige salg)	10 072	11 973	17 244	11 286	8 190	5 574
Total nettoomsætning i 1000 kr (inkl. øvrige salg)	275 915	234 490	278 597	248 549	210 743	224 245
Total bruttoomsætning i 1000 kr (inkl. øvrige salg)	372 485	316 562	376 106	335 541	279 235	297 124
Prosentvis endring i omsetning, inkl. øvrige salg ¹		-15,0 %	18,8 %	-10,8 %	-15,21 %	6,4 %
Antall forlag rapportert omsetn., inkl. øvrige salg	19	18	11	15	13	13
Antall eksemplarer, inkl. øvrige salg	1 599 831	1 287 109	1 597 597	1 363 903	1 201 775	1 072 145
Brutto bokpris	233	246	235	246	232	277
Totalt antall titler					3 434	3 131
- nye titler					213	218
- øvrige titler i salg					3 221	2 913

¹ Den prosentvise endring i omsetning gjelder nettoomsætning.

BOKGRUPPE 2 – LÆREBØKER OG FAGBØKER

Utvikling i nettoomsætning i perioden 1997-2003

HOVEDTALL SISTE 7 ÅR

Bokgruppe 2.1 – Lærebøker for høyere utdanning

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Nettoomsætning i 1000 kr.	166 422	170 704	162 106	155 123	153 746	157 979	164 864
Bruttoomsætning i 1000 kr.	257 954	264 591	251 264	240 441	238 306	252 134	263 123
Prosentvis endring i omsetn. ¹		2,6 %	-5,0 %	-4,3 %	-0,9 %	2,8 %	4,4 %
Antall eksemplarer	968 423	929 957	835 786	780 822	750 527	745 430	764 933
Brutto bokpris	266	284	301	308	318	338	344
Ant. forlag rapportert	24	24	21	18	19	19	18
Totalt antall titler						2 840	2 381
- nye titler						259	301
- øvrige titler i salg						2 581	2 080

Bokgruppe 2.2 – Fagbøker for profesjonsmarkedet

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Nettoomsætning i 1000 kr.	75 010	61 967	57 222	56 711	52 627	61 493	60 412
Bruttoomsætning i 1000 kr.	116 266	96 049	88 694	87 902	81 572	102 447	100 646
Prosentvis endring i omsetn. ¹		-17,4 %	-7,7 %	-0,9 %	-7,2 %	16,8 %	-1,8 %
Antall eksemplarer	531 532	502 267	438 102	405 795	281 009	334 805	359 207
Brutto bokpris	219	191	202	217	290	306	280
Ant. forlag rapportert	22	22	15	13	12	16	12
Totalt antall titler						1 308	896
- nye titler						120	133
- øvrige titler i salg						1 188	763

PR. UNDERGRUPPE SISTE 2 ÅR

Bokgruppe 2.1 – Lærebøker for høyere utdanning

	2002				2003			
	Netto i 1000	Brutto i 1000	Antall eks.	Brutto bokpris	Netto i 1000	Brutto i 1000	Antall eks.	Brutto bokpris
2.1.0 Diverse	7 852	12 532	34 631	362	3 971	6 338	18 238	348
2.1.1 Jus	13 561	21 643	53 434	405	15 832	25 268	57 589	439
2.1.2 Økonomi etc.	30 509	48 692	140 203	347	26 923	42 969	122 300	351
2.1.3 Helse og sosial	44 077	70 347	180 707	389	49 647	79 237	211 623	374
2.1.4 Samfunnsvit. fag	14 516	23 168	77 782	298	16 980	27 100	86 696	313
2.1.5 Pedagogikk	18 363	29 307	98 829	297	21 340	34 059	112 336	303
2.1.6 Språk/estetiske fag	7 171	11 445	41 409	276	7 564	12 072	41 177	293
2.1.7 Religion etc.	13 935	22 240	84 178	264	14 257	22 754	82 432	276
2.1.8 Tekniske fag	2 860	4 565	11 973	381	3 149	5 026	12 597	399
2.1.9 Naturvit.	5 135	8 195	22 284	368	5 201	8 301	19 945	416
TOTALT	157 979	252 134	745 430	338	164 864	263 123	764 933	344

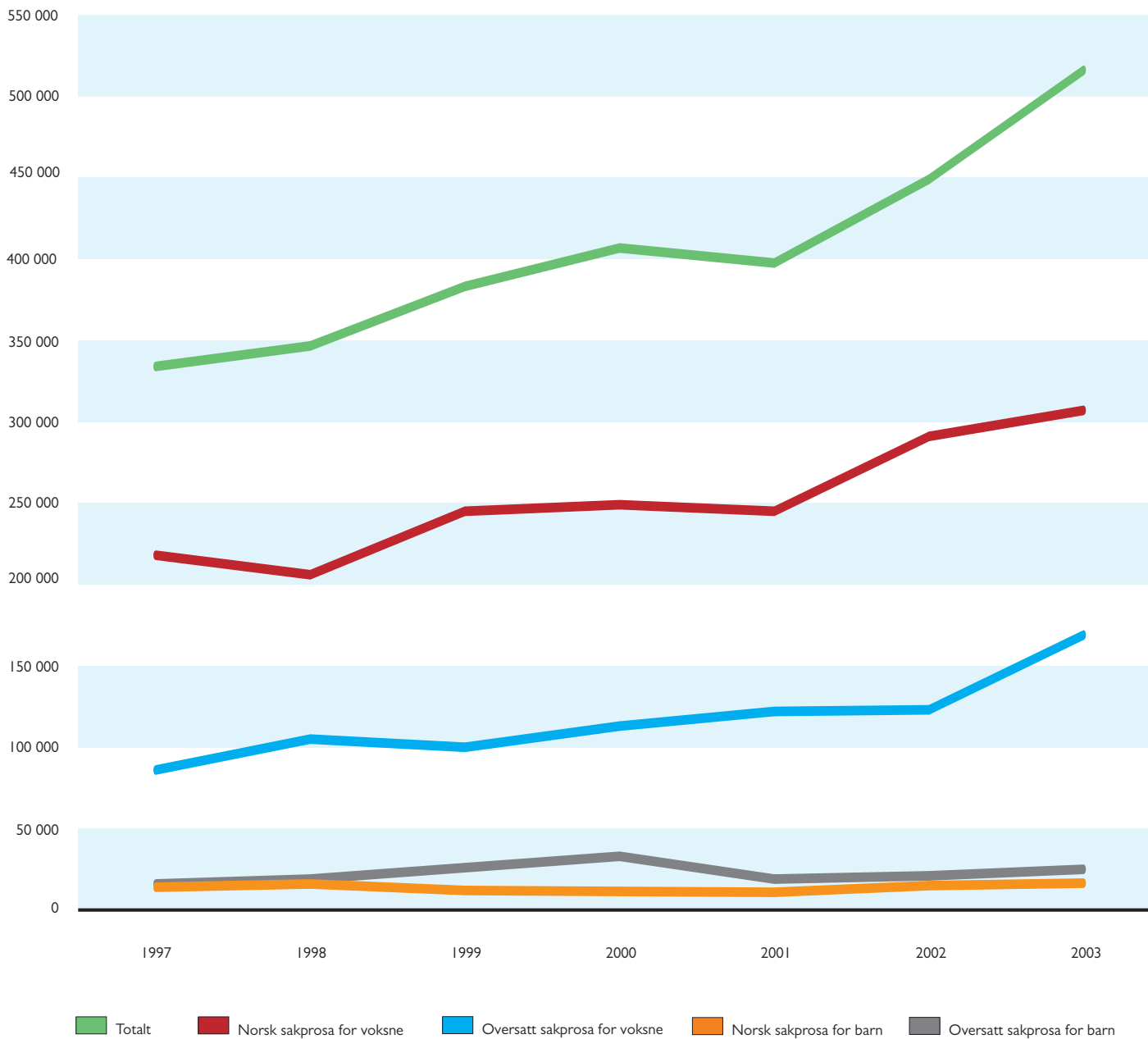
Bokgruppe 2.2 – Fagbøker for profesjonsmarkedet

	2002				2003			
	Netto i 1000	Brutto i 1000	Antall eks.	Brutto bokpris	Netto i 1000	Brutto i 1000	Antall eks.	Brutto bokpris
2.2.0 Diverse	26 132	43 536	134 584	323	3 664	6 104	23 635	258
2.2.1 Jus	13 645	22 733	55 784	408	11 701	19 494	45 835	425
2.2.2 Økonomi etc.	7 387	12 307	38 715	318	4 284	7 137	22 424	318
2.2.3 Helse og sosial	3 275	5 456	18 151	301	3 185	5 306	16 886	314
2.2.4 Samfunnsvit. fag	2 438	4 062	14 779	275	2 175	3 624	12 880	281
2.2.5 Pedagogikk	2 245	3 740	16 260	230	2 018	3 362	14 598	230
2.2.6 Språk/estetiske fag	449	748	2 788	268	25 900	43 149	146 629	294
2.2.7 Religion etc.	963	1 604	6 148	261	1 541	2 567	8 766	293
2.2.8 Tekniske fag	2 433	4 053	27 005	150	2 851	4 750	45 952	103
2.2.9 Naturvit.	2 526	4 208	20 591	204	3 093	5 153	21 602	239
TOTALT	61 493	102 447	334 805	306	60 412	100 646	359 207	280

¹ Den prosentvise endring i omsetning gjelder nettoomsætning.

BOKGRUPPE 3 – SAKPROSA

Utvikling i nettoomsetning i perioden 1997-2003

HOVEDTALL SISTE 7 ÅR

Bokgruppe 3.1 – Norsk sakprosa for voksne

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Nettoomsætning i 1000 kr.	218 410	206 182	245 391	249 302	245 422	290 723	307 525
Bruttoomsætning i 1000 kr.	404 059	381 437	453 973	461 209	454 031	536 965	567 999
Prosentvis endring i omsetn. ¹		-5,6 %	19,0 %	1,6 %	-1,6 %	18,5 %	5,8 %
Antall eksemplarer	2 094 685	1 932 278	2 467 544	2 751 973	2 755 484	2 529 052	2 802 310
Brutto bokpris	193	197	184	168	165	212	203
Ant. forlag rapportert	37	38	35	29	36	38	38
Totalt antall titler						3 793	4 102
- nye titler						627	682
- øvrige titler i salg						3 166	3 420

Bokgruppe 3.2 – Oversatt sakprosa for voksne

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Nettoomsætning i 1000 kr.	85 721	104 876	100 072	113 423	122 266	122 831	168 717
Bruttoomsætning i 1000 kr.	158 584	194 021	185 133	209 833	226 192	226 869	311 620
Prosentvis endring i omsetn. ¹		22,3 %	-4,6 %	13,3 %	7,8 %	0,5 %	37,4 %
Antall eksemplarer	906 007	1 057 704	1 089 627	1 155 022	1 419 536	1 249 934	1 748 286
Brutto bokpris	175	183	170	182	159	182	178
Ant. forlag rapportert	26	30	31	28	32	27	34
Totalt antall titler						2 323	2 869
- nye titler						338	501
- øvrige titler i salg						1 985	2 368

Bokgruppe 3.3 – Norsk sakprosa for barn

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Nettoomsætning i 1000 kr.	13 647	16 175	12 155	11 377	10 905	14 871	16 505
Bruttoomsætning i 1000 kr.	25 071	29 924	22 487	21 047	20 174	27 466	30 484
Prosentvis endring i omsetn. ¹		18,5 %	-24,9 %	-6,4 %	-4,1 %	36,4 %	11,0 %
Antall eksemplarer	195 876	224 078	196 724	157 479	167 613	211 409	237 192
Brutto bokpris	128	134	114	134	120	130	129
Ant. forlag rapportert	19	19	17	19	20	18	21
Totalt antall titler						399	363
- nye titler						75	58
- øvrige titler i salg						324	305

Bokgruppe 3.4 – Oversatt sakprosa for barn

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Nettoomsætning i 1000 kr.	16 187	19 328	25 526	32 643	18 933	20 552	24 816
Bruttoomsætning i 1000 kr.	29 946	35 757	47 223	60 390	35 026	37 960	45 835
Prosentvis endring i omsetn. ¹		19,4 %	32,1 %	27,9 %	-42,0 %	8,6 %	20,7 %
Antall eksemplarer	199 519	231 000	353 290	411 517	298 227	282 592	396 634
Brutto bokpris	150	155	134	147	117	134	116
Ant. forlag rapportert	17	19	16	16	13	12	12
Totalt antall titler						574	557
- nye titler						115	110
- øvrige titler i salg						459	447

¹ Den prosentvise endring i omsetning gjelder nettoomsætning.

PR. UNDERGRUPPE SISTE 2 ÅR

Bokgruppe 3.1 – Norsk sakprosa for voksne

		2002				2003			
		Netto i 1000	Brutto i 1000	Antall eks.	Brutto bokpris	Netto i 1000	Brutto i 1000	Antall eks.	Brutto bokpris
3.1.0	Diverse	68 679	126 850	590 448	215	68 925	127 305	679 061	187
3.1.1	Kultur, religion, kunst	35 259	65 123	285 384	228	34 650	63 999	327 741	195
3.1.2	Samfunn, historie	45 223	83 526	293 876	284	39 520	72 993	263 843	277
3.1.3	Kropp og sinn	26 108	48 221	208 072	232	28 596	52 817	251 592	210
3.1.4	Natur, friluft, sport	19 351	35 741	182 206	196	33 342	61 583	243 921	252
3.1.5	Reise og geografi	21 180	39 120	140 924	278	20 734	38 295	144 510	265
3.1.6	Mat og drikke	24 077	44 470	166 419	267	30 876	57 028	278 316	205
3.1.7	Hobby	32 622	60 252	536 658	112	32 460	59 954	479 425	125
3.1.8	Teknikk/pop.vitenskap	1 904	3 517	18 407	191	1 734	3 203	17 198	186
3.1.9	Memoarer/biografier	16 322	30 146	106 658	283	16 687	30 821	116 703	264
TOTALT		290 723	536 965	2 529 052	212	307 525	567 999	2 802 310	203

Bokgruppe 3.2 – Oversatt sakprosa for voksne

		2002				2003			
		Netto i 1000	Brutto i 1000	Antall eks.	Brutto bokpris	Netto i 1000	Brutto i 1000	Antall eks.	Brutto bokpris
3.2.0	Diverse	16 622	30 701	153 134	200	27 253	50 336	253 741	198
3.2.1	Kultur, religion, kunst	9 750	18 008	97 511	185	18 784	34 693	233 629	148
3.2.2	Samfunn, historie	8 739	16 141	58 143	278	13 288	24 543	95 942	256
3.2.3	Kropp og sinn	10 769	19 891	118 578	168	14 799	27 334	185 353	147
3.2.4	Natur, friluft, sport	13 442	24 827	192 839	129	12 865	23 761	168 340	141
3.2.5	Reise og geografi	20 587	38 024	184 491	206	25 396	46 906	268 515	175
3.2.6	Mat og drikke	24 023	44 371	235 683	188	26 761	49 428	267 790	185
3.2.7	Hobby	8 255	15 247	123 371	124	10 371	19 156	133 914	143
3.2.8	Teknikk/pop.vitenskap	9 956	18 390	77 540	237	15 949	29 458	118 134	249
3.2.9	Memoarer/biografier	687	1 268	8 644	147	3 251	6 004	22 928	262
TOTALT		122 831	226 869	1 249 934	182	168 717	311 620	1 748 286	178

Bokgruppe 3.3 – Norsk sakprosa for barn

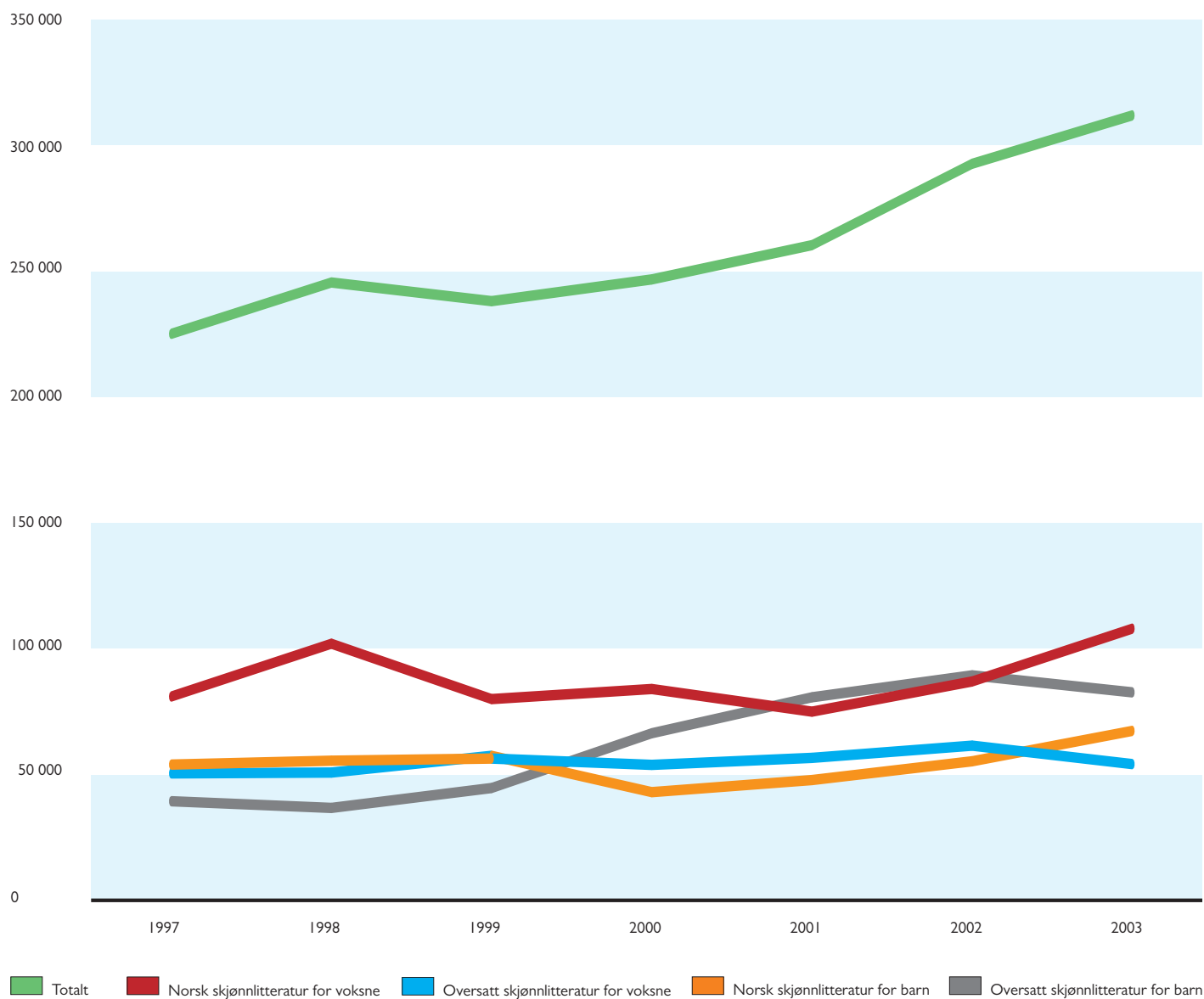
		2002				2003			
		Netto i 1000	Brutto i 1000	Antall eks.	Brutto bokpris	Netto i 1000	Brutto i 1000	Antall eks.	Brutto bokpris
3.3.0	Diverse	2 845	5 255	38 842	135	3 549	6 554	68 205	96
3.3.1	Billedbøker	1 263	2 333	16 039	145	996	1 840	16 882	109
3.3.2	Barn	3 473	6 415	82 328	78	3 619	6 684	41 775	160
3.3.3	Junior	6 490	11 988	65 828	182	6 985	12 902	94 745	136
3.3.4	Ungdom	799	1 476	8 372	176	1 356	2 505	15 585	161
TOTALT		14 871	27 466	211 409	130	16 505	30 484	237 192	129

Bokgruppe 3.4 – Oversatt sakprosa for barn

		2002				2003			
		Netto i 1000	Brutto i 1000	Antall eks.	Brutto bokpris	Netto i 1000	Brutto i 1000	Antall eks.	Brutto bokpris
3.4.0	Diverse	3 548	6 554	62 375	105	3 031	5 598	45 682	123
3.4.1	Billedbøker	894	1 651	19 206	86	5 616	10 373	126 570	82
3.4.2	Barn	4 199	7 756	57 894	134	4 089	7 552	35 320	214
3.4.3	Junior	10 550	19 486	131 629	148	9 705	17 925	170 232	105
3.4.4	Ungdom	1 361	2 514	11 488	219	2 375	4 387	18 830	233
TOTALT		20 552	37 960	282 592	134	24 816	45 835	396 634	116

BOKGRUPPE 4 – SKJØNNLITTERATUR

Utvikling i nettoomsetning i perioden 1997-2003

HOVEDTALL SISTE 7 ÅR

Bokgruppe 4.1 – Norsk skjønnlitteratur for voksne

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Nettoomsætning i 1000 kr.	81 356	102 544	79 711	83 539	75 268	86 590	108 226
Bruttoomsætning i 1000 kr.	150 509	189 706	147 465	154 547	139 246	159 931	199 894
Prosentvis endring i omsætning ¹		26,0 %	-22,3 %	4,8 %	-9,9 %	15,0 %	25,0 %
Antall eksemplarer	821 464	736 696	698 778	696 913	570 664	646 438	803 028
Brutto bokpris	183	258	211	222	244	247	249
Ant. forlag rapportert	27	25	24	20	24	27	28
Totalt antall titler						1 648	1 693
- nye titler						289	263
- øvrige titler i salg						1 359	1 430

Bokgruppe 4.2 – Oversatt skjønnlitteratur for voksne

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Nettoomsætning i 1000 kr.	53 961	55 499	56 355	53 844	56 628	61 482	54 148
Bruttoomsætning i 1000 kr.	99 828	102 673	104 257	99 611	104 762	113 557	100 012
Prosentvis endring i omsætning ¹		2,9 %	1,5 %	-4,5 %	5,2 %	8,6 %	-11,9 %
Antall eksemplarer	625 124	642 372	594 854	582 395	504 160	467 077	545 526
Brutto bokpris	160	160	175	171	208	243	183
Ant. forlag rapportert	20	21	19	21	21	26	29
Totalt antall titler						1 291	1 420
- nye titler						271	284
- øvrige titler i salg						1 020	1 136

Bokgruppe 4.3 – Norsk skjønnlitteratur for barn

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Nettoomsætning i 1000 kr.	50 456	50 792	57 447	43 006	47 816	55 272	67 360
Bruttoomsætning i 1000 kr.	93 344	93 965	106 277	79 561	88 460	102 087	124 414
Prosentvis endring i omsætning ¹		0,7 %	13,1 %	-25,1 %	11,2 %	15,6 %	21,9 %
Antall eksemplarer	715 602	644 970	879 979	620 468	621 284	746 059	939 919
Brutto bokpris	130	146	121	128	142	137	132
Ant. forlag rapportert	19	20	19	18	17	17	21
Totalt antall titler						1 024	1 169
- nye titler						178	213
- øvrige titler i salg						846	956

Bokgruppe 4.4 – Oversatt skjønnlitteratur for barn

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Nettoomsætning i 1000 kr.	39 391	36 738	44 648	66 413	80 707	89 425	82 668
Bruttoomsætning i 1000 kr.	72 873	67 965	82 599	122 864	149 308	165 168	152 688
Prosentvis endring i omsætning ¹		-6,7 %	21,5 %	48,7 %	21,5 %	10,8 %	-7,6 %
Antall eksemplarer	822 912	917 069	1 109 317	1 152 220	1 318 488	1 708 942	1 305 956
Brutto bokpris	89	74	74	107	113	97	117
Ant. forlag rapportert	16	15	18	16	16	13	15
Totalt antall titler						1 474	1 636
- nye titler						249	290
- øvrige titler i salg						1 225	1 346

¹ Den prosentvise endring i omsætning gjelder nettoomsætning.

PR. UNDERGRUPPE SISTE 2 ÅR

Bokgruppe 4.1 – Norsk skjønnlitteratur for voksne

	2002				2003			
	Netto i 1000	Brutto i 1000	Antall eks.	Brutto bokpris	Netto i 1000	Brutto i 1000	Antall eks.	Brutto bokpris
4.1.0 Diverse	2 343	4 328	32 623	133	4 420	8 164	53 630	152
4.1.1 Romaner	49 514	91 452	346 372	264	68 434	126 397	453 259	279
4.1.2 Noveller	4 441	8 203	36 129	227	4 447	8 213	41 383	198
4.1.3 Lyrikk	7 942	14 669	86 798	169	9 133	16 869	102 966	164
4.1.4 Skuespill	1 003	1 853	9 344	198	1 011	1 867	9 459	197
4.1.5 Essays	4 365	8 062	26 812	301	2 125	3 924	21 734	181
4.1.6 Antologier	2 269	4 191	18 107	231	813	1 502	7 229	208
4.1.7 Krim/spenning	13 143	24 275	79 432	306	13 308	24 579	79 494	309
4.1.8 Klassisk litt.	1 474	2 722	10 228	266	3 694	6 823	26 392	259
4.1.9 Sang-/visebøker	96	177	593	299	843	1 557	7 482	208
TOTALT	86 590	159 931	646 438	247	108 226	199 894	803 028	249

Bokgruppe 4.2 – Oversatt skjønnlitteratur for voksne

	2002				2003			
	Netto i 1000	Brutto i 1000	Antall eks.	Brutto bokpris	Netto i 1000	Brutto i 1000	Antall eks.	Brutto bokpris
4.2.0 Diverse	1 580	2 918	20 186	145	6 841	12 635	148 665	85
4.2.1 Romaner	38 016	70 216	277 463	253	31 569	58 309	267 440	218
4.2.2 Noveller	887	1 638	5 977	274	233	430	3 508	123
4.2.3 Lyrikk	364	673	3 812	177	351	648	9 317	70
4.2.4 Skuespill	162	299	2 091	143	166	307	1 603	191
4.2.5 Essays	317	585	3 262	179	201	371	2 098	177
4.2.6 Antologier	380	702	2 053	342	-132	-244	-708	344
4.2.7 Krim/spenning	17 744	32 773	140 631	233	12 956	23 930	99 805	240
4.2.8 Klassisk litt.	1 803	3 330	9 847	338	1 933	3 570	13 630	262
4.2.9 Sang-/visebøker	228	421	1 755	240	30	55	168	330
TOTALT	61 482	113 557	467 077	243	54 148	100 012	545 526	183

Bokgruppe 4.3 – Norsk skjønnlitteratur for barn

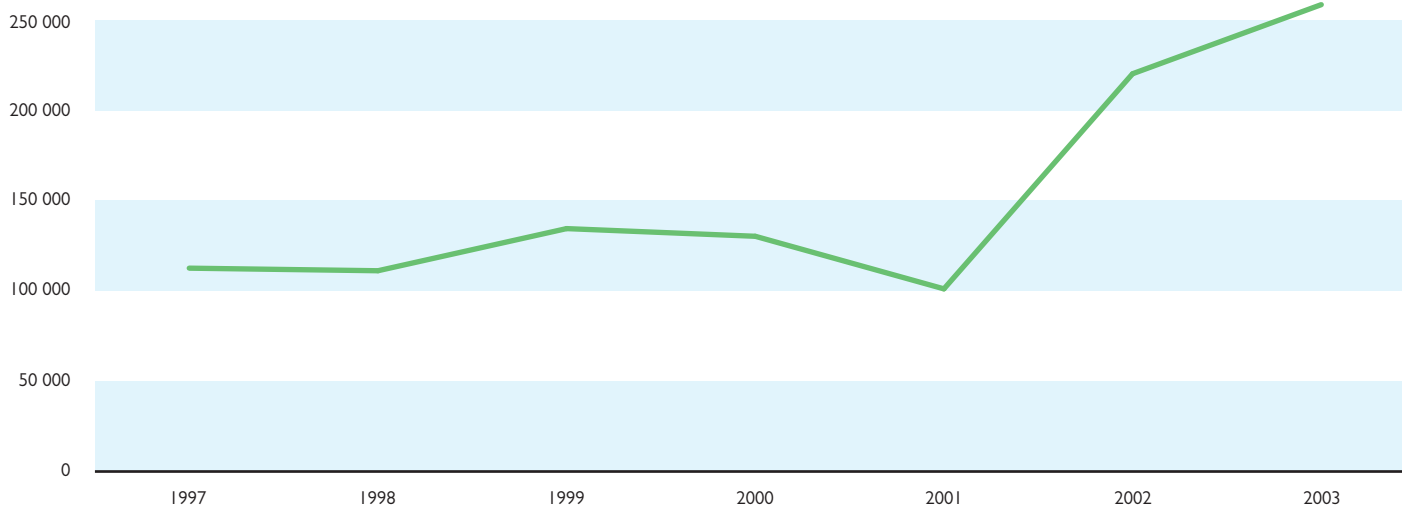
	2002				2003			
	Netto i 1000	Brutto i 1000	Antall eks.	Brutto bokpris	Netto i 1000	Brutto i 1000	Antall eks.	Brutto bokpris
4.3.0 Diverse	6 564	12 124	101 690	119	6 647	12 276	144 693	85
4.3.1 Billedbøker	13 643	25 199	248 460	101	15 580	28 777	254 919	113
4.3.2 Romaner Barn	6 108	11 281	76 477	148	10 395	19 200	133 526	144
4.3.3 Romaner Junior	10 384	19 179	133 880	143	16 738	30 915	223 581	138
4.3.4 Romaner Ungdom	8 549	15 790	97 511	162	9 352	17 273	106 457	162
4.3.5 Antologier	4 956	9 154	33 611	272	5 279	9 750	38 894	251
4.3.6 Klassisk litt.	261	482	4 021	120	746	1 378	8 385	164
4.3.7 Sang, viser, dikt	4 424	8 171	42 975	190	2 072	3 827	22 994	166
4.3.8 Noveller	383	707	7 434	95	551	1 018	6 470	157
TOTALT	55 272	102 087	746 059	137	67 360	124 414	939 919	132

Bokgruppe 4.4 – Oversatt skjønnlitteratur for barn

	2002				2003 ¹			
	Netto i 1000	Brutto i 1000	Antall eks.	Brutto bokpris	Netto i 1000	Brutto i 1000	Antall eks.	Brutto bokpris
4.4.0 Diverse	16 888	31 192	241 959	129	10 328	19 076	294 068	65
4.4.1 Billedbøker	41 274	76 233	940 013	81	21 848	40 353	495 697	81
4.4.2 Romaner Barn	8 472	15 648	137 666	114	7 681	14 187	115 373	123
4.4.3 Romaner Junior	13 910	25 692	234 010	110	11 955	22 081	210 890	105
4.4.4 Romaner Ungdom	8 057	14 881	149 303	100	29 908	55 240	175 512	315
4.4.5 Antologier	634	1 171	3 588	326	806	1 489	12 527	119
4.4.6 Klassisk litt.	56	103	613	169	100	185	1 328	139
4.4.7 Sang, viser, dikt	91	168	931	181	4	7	33	224
4.4.8 Noveller	43	79	859	92	38	70	528	133
TOTALT	89 425	165 168	1 708 942	97	82 668	152 688	1 305 956	117

BOKGRUPPE 5 – BILLIGBØKER

Utvikling i nettoomsetning i perioden 1997-2003

HOVEDTALL SISTE 7 ÅR

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Nettoomsetning i 1000 kr.	112 699	111 271	134 627	130 370	101 230	220 461	258 746
Bruttoomsetning i 1000 kr.	208 493	205 851	249 060	241 185	187 276	407 191	477 904
Prosentvis endring i omsetn. ¹		-1,3 %	21,0 %	-3,2 %	-22,4 %	117,8 %	17,4 %
Antall eksemplarer	2 657 844	2 624 371	3 141 728	2 817 280	1 963 546	4 588 007	5 535 468
Brutto bokpris	78	78	79	86	95	89	86
Antall forlag rapportert	17	15	15	11	14	13	15
Totalt antall titler						3 220	3 659
- nye titler						512	686
- øvrige titler i salg						2 708	2 973

PR. UNDERGRUPPE SISTE 2 ÅR

	2002				2003 ²			
	Netto i 1000	Brutto i 1000	Antall eks.	Brutto bokpris	Netto i 1000	Brutto i 1000	Antall eks.	Brutto bokpris
500 Diverse	1 573	2 905	40 361	72	5 170	9 549	81 107	118
501 Norsk sakprosa for voksne	8 634	15 947	121 179	132	19 777	36 528	426 743	86
502 Norsk skjønnlitteratur for voksne	93 869	173 376	2 128 191	81	96 580	178 383	1 877 897	95
503 Oversatt sakprosa. for voksne	7 998	14 772	143 945	103	9 174	16 944	185 189	91
504 Oversatt skjønnlitteratur for voksne	104 285	192 614	2 072 786	93	99 046	182 938	2 167 438	84
505 Norsk sakprosa for barn	424	783	8 258	95	585	1 080	8 344	129
506 Norsk skjønnlitteratur for barn	1 445	2 669	32 352	82	2 907	5 369	67 384	80
507 Oversatt sakprosa for barn	144	266	2 219	120	7 938	14 661	194 359	75
508 Oversatt skjønnlitteratur for barn	2 089	3 858	38 716	100	17 569	32 450	527 007	62
TOTALT	220 461	407 191	4 588 007	89	258 746	477 904	5 535 468	86

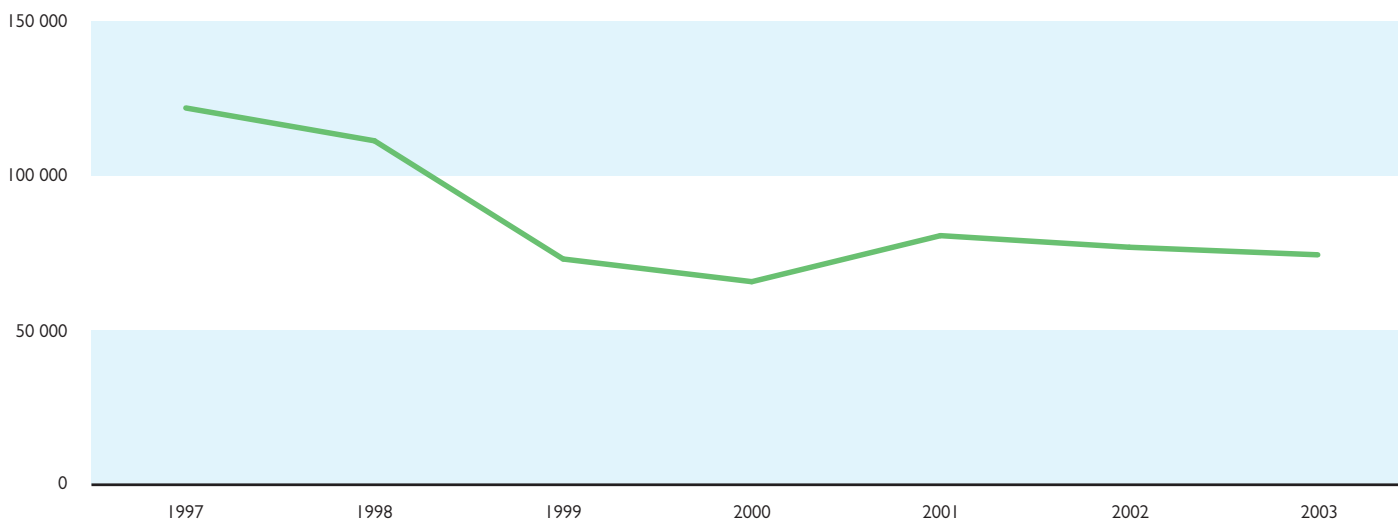
¹ Den prosentvise endring i omsetning gjelder nettoomsetning.

² En vesentlig del av den økte omsetningen i 2003 kan forklares med en omplussing fra bokgruppe 4.4, oversatt skjønnlitteratur for barn.

¹ Et vesentlig antall billige bøker er fra 2003 omplussert til bokgruppe 5. Dette påvirker både total omsetning, antall eksemplarer og pris.

BOKGRUPPE 6 – VERK

Utvikling i nettoomsetning i perioden 1997-2003

HOVEDTALL SISTE 7 ÅR

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Nettoomsetning i 1000 kr.	121 892	111 269	73 034	65 697	80 592	76 836	74 386
Bruttoomsetning i 1000 kr.	243 784	222 538	146 068	131 394	161 184	166 888	161 567
Prosentvis endring i omsetning ¹		-8,7 %	-34,4 %	-10,0 %	22,7 %	-4,7 %	-3,2 %
Antall eksemplarer	153 610	104 424	102 911	104 686	185 628	97 144	83 560
Brutto bokpris	1 587	2 131	1 419	1 255	868	1 718	1 934
Ant. forlag rapportert	14	14	12	10	11	12	14
Totalt antall titler						399	290
- nye titler						20	10
- øvrige titler i salg						379	280

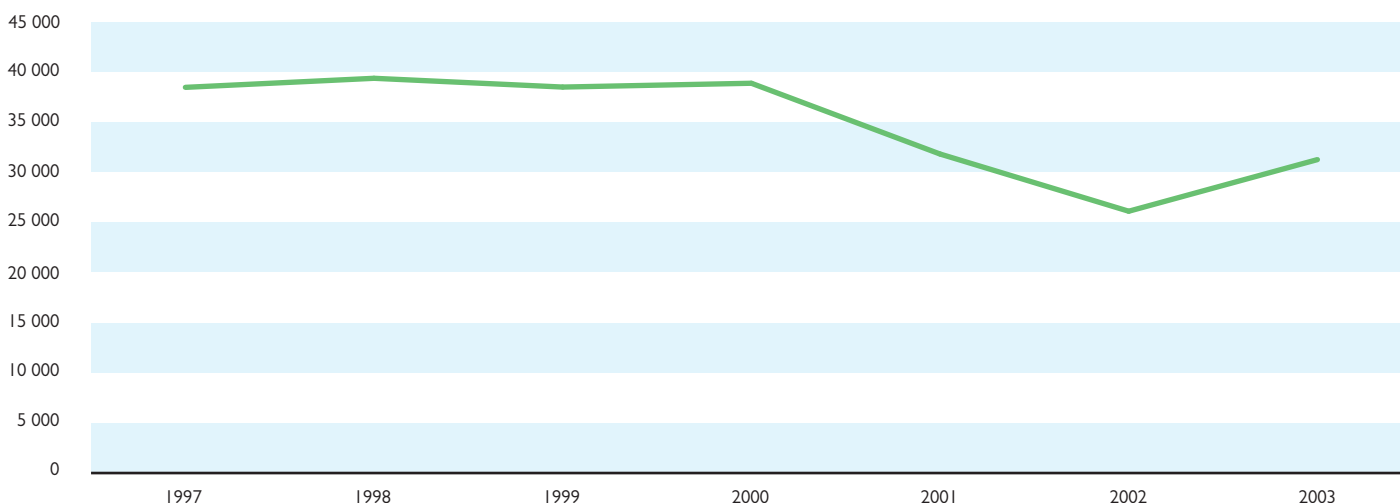
PR. UNDERGRUPPE SISTE 2 ÅR

	2002				2003			
	Netto i 1000	Brutto i 1000	Antall eks.	Brutto bokpris	Netto i 1000	Brutto i 1000	Antall eks.	Brutto bokpris
600 Diverse	2 323	5 046	8 275	610	2 450	5 322	4 255	1 251
601 Skjønnlitteraturverk for voksne	1 708	3 710	4 109	903	2 680	5 822	8 515	684
602 Sakprosaverk for voksne	9 244	20 078	65 078	309	8 001	17 378	18 071	962
603 Skjønnlitteratur verk for barn	5 778	12 550	1 682	7 461	3 190	6 929	2 005	3 456
604 Saksprosaverk for barn	12 375	26 879	2 760	9 739	7 497	16 283	2 818	5 778
605 Leksikalske verk for voksne	45 408	98 626	15 240	6 472	50 568	109 833	47 896	2 293
606 Leksikalske verk for barn	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTALT	76 836	166 888	97 144	1 718	74 386	161 567	83 560	1 934

¹ Den prosentvise endring i omsetning gjelder nettoomsetning.

BOKGRUPPE 7 – KOMMISJONSBØKER O.A.

Utvikling i nettoomsetning i perioden 1997-2003

HOVEDTALL SISTE 7 ÅR

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Nettoomsetning i 1000 kr.	38 477	39 381	38 506	38 886	31 825	26 119	31 268
Bruttoomsetning i 1000 kr.	59 639	61 041	59 684	60 273	49 329	40 484	48 465
Prosentvis endring i omsetning		2,4 %	-2,2 %	1,0 %	-18,2 %	-17,9 %	19,7 %
Antall eksemplarer	544 382	512 504	458 315	401 286	360 315	322 081	424 322
Brutto bokpris	110	119	130	150	137	126	114
Ant. forlag rapportert	16	16	18	14	12	13	12
Totalt antall titler						1 391	1 202
- nye titler						75	94
- øvrige titler i salg						1 316	1 108

PR. UNDERGRUPPE SISTE 2 ÅR

	2002				2003			
	Netto i 1000	Brutto i 1000	Antall eks.	Brutto bokpris	Netto i 1000	Brutto i 1000	Antall eks.	Brutto bokpris
700 Diverse	9 303	14 420	125 121	115	7 272	11 272	66 959	168
701 Tidsskrifter	226	350	2 985	117	1 059	1 641	14 502	113
702 Grunnskole/Videregående	3 019	4 679	25 425	184	4 615	7 153	163 800	44
703 Lærebøker høyere utdanning	2 643	4 097	9 063	452	2 024	3 137	6 080	516
704 Lærebøker voksenopplæring	80	124	241	515	549	851	1 595	534
705 Fagbøker for profesjonsmarkedet	2 078	3 221	11 325	284	1 993	3 089	9 501	325
706 Skjønnlitteratur/sakprosa for voksne	246	381	1 296	294	190	295	850	346
707 Skjønnl./sakprosa for barn/ungdom	94	146	664	219	1 676	2 598	16 082	162
708 Lover, forskrifter, rapporter	7 905	12 253	144 058	85	11 805	18 298	144 640	127
709 Sammensatte bokproduksjon	525	814	1 903	428	85	132	313	421
TOTALT	26 119	40 484	322 081	126	31 268	48 465	424 322	114

KILDER

Medlemsforlag

Andresen & Butenschøn AS
Antropos Forlag AS
Bokvennen Forlag AS
Chr. Schibsteds Forlag AS
Communicatio Forlag AS
Det Norske Samlaget
Dinamo Forlag AS
Eide Forlag AS
Forlaget Oktober AS
Frifant Forlag AS
Genesis Forlag AS
Gyldendal Norsk Forlag AS
H. Aschehoug & Co (W. Nygaard) AS
Hermon Forlag AS
Humanist Forlag AS
Imprintforlaget AS
J.W. Cappelens Forlag AS
Kagge Forlag AS
Kolibri Forlag AS
Kom Forlag AS
Kunnskapsforlaget ANS
Labyrinth Press
Landbruksforlaget
Libretto Forlag
Lunde Forlag AS
Luther Forlag AS
Lydbokforlaget AS
Messel Forlag AS
N.W. Damm & Søn AS
Orion Forlag AS
Orkana Forlag AS
Pantagruel Forlag AS
Pax Forlag AS
PP Forlag AS
Snøfugl Forlag AS
Solum Forlag AS
Spartacus Forlag AS
Spektrum Forlag ANS
Tell Forlag AS
Universitetsforlaget AS
Verbum Forlag
Vigmostad & Bjørke AS (endret navn fra Alma Mater AS)
Wigestrand Forlag AS

Bokklubber

Bokklubben Perspektiv AS
De norske Bokklubbene AS
Det Beste AS
Det Norske Samlaget
Hermon Forlag AS
Hilt & Hansteen AS
J.W. Cappelens Forlag AS
N.W. Damm & Søn AS
Landbruksforlaget
Sandvik AS
Stabenfeldt AS

Bokimportører

Chr. Schibsteds Forlag AS
Den norske Bokhandlerforening
Interpress Norge AS
Vett og Viten AS
Wennergren - Cappelen AS

Lydbøker og andre lydprodukter

Egmont Serieforlaget AS
Fono Forlag AS
Gammafon Norge
Jo Vestly Produksjon
Medlemsforlag
Pegasus

Distribusjonssentraler

Forlagsentralen ANS
Sentraldistribusjon ANS

Statistikkutvalgets medlemmer

Hans B. Butenschøn (utvalgets leder), Gyldendal ASA
Anne Borch Nielsen, H. Aschehoug & Co (W. Nygaard) AS
Per Støkken, J.W. Cappelens Forlag AS
Gerhard Anthun, J.W. Cappelens Forlag AS
Paul M. Røthe, Den norske Forleggerforening
Hilde Skøien, Den norske Forleggerforening

DEN NORSKE
FORLEGGERFORENING
THE NORWEGIAN PUBLISHERS ASSOCIATION

Øvre Vollgate 15, 0158 Oslo
Tlf. +47 22 00 75 80
Fax +47 22 33 38 30
E-post: dnf@forleggerforeningen.no
www.forleggerforeningen.no